

T.C
AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

**İNERTİL ÇİFTLERDE, İNFERTİLİTE TEDAVİSİ ESNASINDA
ERKEKLERDEKİ PSİKOSOSYAL DURUMUN İNCELENMESİ**

Nilüfer TOK

KADIN HASTALIKLARI VE DOĞUM HEMŞİRELİĞİ ANABİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

DANIŞMAN
Yrd. Doç. Dr. Mehmet YILMAZER

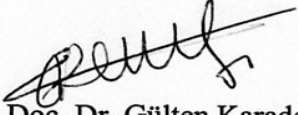
Tez No:2005-025

2005-AFYON

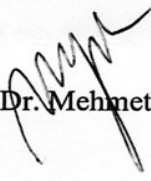
KABUL VE ONAY

Afyon Kocatepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü
Doğum ve Kadın Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı Doğum ve Kadın
Hastalıkları Hemşireliği Programı çerçevesinde yürütülmüş olan bu çalışma,
aşağıdaki jüri tarafından **Yükseklisans Tezi** olarak kabul edilmiştir.

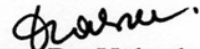
Tez Savunması Tarihi: 10/ 08/ 2005

Yrd. Doç. Dr. Gülten Karadeniz

Yrd. Doç. Dr. Ömer Geçici

Yrd. Doç. Dr. Mehmet Yılmaz

Doğum ve Kadın Hastalıkları Hemşireliği Yüksek Lisans öğrencisi Nilüfer Tok'un "İnfertil Çiftlerde, İnfertilite Tedavisi Esnasında Erkeklerdeki Psikososyal Durumun İncelenmesi" başlıklı tezi .11.08.2005.günü saat .15:00'de .lisansüstü eğitim ve öğretim sınav yönetmeliğinin ilgili maddeleri uyarınca değerlendirilerek kabul edilmiştir.

Doç. Dr. Yüksel ARIKAN
Enstitü Müdürü

TEŞEKKÜR

Çalışmalarım boyunca değerli yardım ve katkılarıyla beni yönlendiren Afyon Kocatepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Kadın Hastalıkları ve Doğum Anabilim Dalı Öğretim Üyesi Hocam Yrd. Doç. Dr. Mehmet Yılmaz'ın, diğer Kadın Hastalıkları ve Doğum Anabilim Dalı Öğretim Üyeleri ve ekibine teşekkürü bir borç bilirim.

Araştırmamın yapılmasında destek olan Akdeniz Üniversitesi Hastanesi Kadın Hastalıkları ve Doğum Anabilim Dalı Başkanı Prof. Dr. Ömür Taşkın'a, Üremeye Yardımcı Tedavi Ünitesi'nde bana yardımcı olan görevli tüm çalışma arkadaşlarıma teşekkür ederim. Araştırmamın analizinde bana yardımcı olan Biyoistatistik Anabilim Dalı Başkanı Hocam Prof. Dr. Osman Saka'ya ve Arş. Gör. Özgür Tosun'a, ayrıca değerli tecrübelerinden yararlandığım Afyon Kocatepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Psikiyatri Anabilim Dalı Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Dr. Ömer Geçici ve Akdeniz Üniversitesi Antalya Sağlık Yüksekokulu Müdürü Doç. Dr. Kadriye Buldukoğlu'na teşekkürlerimi sunarım.

Çok değerli arkadaşlarım Öğr. Gör. Duda Karakaya'ya, Öğr. Gör. Nilgün Mutlu Aksoy'a, Öğr. Gör. Serpil Akbaş Sü'ye, Öğr. Gör. Semra Yurdakan Gündoğdu'ya, Öğr. Gör. Fatma Arıkan'a, Öğr. Gör. Özlem Kaştan'a teşekkür ederim.

Manevi destekleriyle beni hiçbir zaman yalnız bırakmayan sevgili eşim Hamdi Yanık, canım kızım Gülferay Yanık ve aileme teşekkür ederim.

Nilüfer Tok Yanık

ÖNSÖZ

Toplumumuzda çocuk, geleceğin güvencesi olarak görülür. Uzun süren tedaviler sonucunda çocuk sahibi olamayan infertil aileler, kişilerarası ilişkilerde güçlük, yalnızlık, umutsuzluk, öfke, kızgınlık, suçluluk ve değersizlik duyguları, depresyon, anksiyete, kaygı gibi birçok psikolojik sorun yaşarlar. Bunun yanında çevreden gelen olumsuz tepkilerle bu sorunla baş etmeye çalışırlar. İnfertilitenin kişileri duygusal olarak etkilediği düşüncesi ile araştırmamızda, infertilite tedavi sürecindeki erkek bireylerin psikososyal durumu incelenmeye alınmış, çıkan sonuçlar doğrultusunda öneriler geliştirilmiştir. Araştırma sonuçlarının, diğer araştırmacılar ve infertilite tedavi ünitelerinde hizmet vermekte olan ekip üyeleri için yararlı olacağını düşünmekteyiz.

İÇİNDEKİLER

Kabul ve Onay	ii
Teşekkür	iii
Önsöz	iv
İçindekiler	v
Kısaltmalar Dizini	vi
Tablolar Dizini	vii
ÖZET	1
SUMMARY	2
I. GİRİŞ	
1.1. Problemin Tanımı ve Önemi	3
1.2. Araştırmanın Amacı	8
II. GEREÇ ve YÖNTEM	
2.1. Araştırmanın Şekli	9
2.2. Evren ve Örneklem	9
2.3. Verilerin Toplanması	9
2.4. Veri Toplama Araçları	10
2.5. Verilerin Değerlendirilmesi	11
III. BULGULAR	
3.1. Katılımcıların Sosyodemografik Özellikleri, Tedavi, Destek Faktörleri Ve Çocuk Gereksinimlerine İlişkin Bulgularının Gruplar Arasındaki Farklılıklar	13
3.2. Katılımcıların Sosyodemografik Özellikleri, Tedavi, Destek Faktörleri Ve Çocuk Gereksinimlerine İlişkin Bulgularının Ölçek Puanları ile Korelasyonları	19
IV. TARTIŞMA	29
V. SONUÇ ve ÖNERİLER	36
VI. KAYNAKLAR	37
VII. EKLER	
7.1. Ek 1: Araştırmada Kullanılan Veri Toplama Belgeleri	42

KISALTMALAR DİZİNİ

BAE	Beck Anksiyete Envanteri
BDE	Beck Depresyon Envanteri
ICSI	İntrastoplazmik Sperm Enjeksiyonu
IVF	İn-Vitro Fertilizasyon
SSK	Sosyal Sigortalar Kurumu
TAÖ	Toronto Aleksitimi Ölçeği

TABLolar DİZİNİ

	Sayfa
Tablo 1: Araştırmaya Katılan Erkek Bireylerin Sosyodemografik Özelliklerinin Gruplara Göre Dağılımı	15
Tablo 2: Üremeye Yardımcı Tedavi Ünitesinde Eşleriyle Birlikte Tedavi Sürecinde Olan Erkek Bireylerin Tedavi, Destek Faktörleri ve Çocuk Gereksinimine İlişkin Bulguların Gruplara Göre Dağılımı	17
Tablo 3: Araştırmaya Katılan, Eşleriyle Birlikte Tedavi Sürecinde Olan Erkek Bireyler ve Kontrol Grubu Arasında, Ölçeklerin Puan Ortalamalarının Dağılımı	18
Tablo 4: Araştırmaya Katılan Erkek Bireylerin Ölçeklerden Aldıkları Puan Ortalamalarının Gruplara Göre Dağılımı	19
Tablo 5: Hasta Grubu ve Kontrol Grubu'ndaki Erkek Bireylerin Sosyodemografik Özelliklerle, Ölçeklerin Puanları Arasındaki İlişkilerinin Karşılaştırılması	20
Tablo 6: Tedavi Almakta Olan Erkek Bireylerin Tedaviye İlişkin Özelliklerle, Ölçeklerin Puanları Arasındaki İlişkilerinin Karşılaştırılması	21
Tablo 7: Erkek Faktör, Kadın Faktör ve Kontrol Grubu'nda Araştırma Kapsamına Alınan Erkek Bireylerin En Uzun Süre Yaşadıkları Yere Göre Ölçeklerden Aldıkları Puanların Karşılaştırılması	22
Tablo 8: Erkek Faktör, Kadın Faktör ve Kontrol Grubu'nda Araştırma Kapsamına Alınan Erkek Bireylerin Eğitim Durumuna Göre	23

Ölçeklerden Aldıkları Puanların Karşılaştırılması	
Tablo 9: Erkek Faktör, Kadın Faktör ve Kontrol Grubu'nda Araştırma Kapsamına Alınan Erkek Bireylerin Meslek Durumlarına Göre Ölçeklerden Aldıkları Puanların Karşılaştırılması	24
Tablo 10: Erkek Faktör, Kadın Faktör ve Kontrol Grubu'nda Araştırma Kapsamına Alınan Erkek Bireylerin Gelir Durumlarına Göre Ölçeklerden Aldıkları Puanların Karşılaştırılması	25
Tablo 11: Erkek Faktör, Kadın Faktör ve Kontrol Grubu'nda Araştırma Kapsamına Alınan Erkek Bireylerin Sosyal Güvence Durumlarına Göre Ölçeklerden Aldıkları Puanların Karşılaştırılması	26
Tablo 12: Erkek Faktör, Kadın Faktör ve Kontrol Grubu'nda Araştırma Kapsamına Alınan Erkek Bireylerin Beraber Yaşadıkları Bireylere Göre Ölçeklerden Aldıkları Puanların Karşılaştırılması	27
Tablo 13: Erkek Faktör, Kadın Faktör ve Kontrol Grubu'nda Araştırma Kapsamına Alınan Erkek Bireylerin Maddi ve Manevi Destek Durumlarına Göre Ölçeklerden Aldıkları Puanların Karşılaştırılması	27
Tablo 14: “Çocuk sahibi olamama sorunu hangi eşe ait?” Sorusuna Verilen Yanıtların Erkek Faktör Grubunda Dağılımı	28